

Hyvät naiset ja herrat!

Joensuu 1973

Vuoden 1973 Joensuu oli varsin nuorekas väestöltään. Asukasluvultaan 40000 asukkaan kaupungissa yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä oli alle 10 % - eli vajaa 4000 asukasta kuului silloisen työeläkeiän ylittäneeseen väestöön. Me ns. suuret ikäluokat olimme silloin parhaassa työiässä olevia 20 – 30 vuotiaita eikä eläkeaikaa silloin vielä mietitty.

Perustaminen

Saman vuoden maaliskuun 15 päivänä oli nelisenkymmentä joensuulaista eläkeläistä kokoontunut Karjalan talolle tarkoituksenaan perustaa Eläkeliitolle paikallinen yhdistys. Yhdistyksen perustajat ajattelivat silloin tulevaisuutta ja katsoivat voimakkaasti eteenpäin. He ennakoivat, että eläkeikäisten määrä tulee voimakkaasti nousemaan ja eläkeläiset tarvitsevat toiminnallisen yhteisön, jota ihminen eläkkeelle siirtyessään kaipaa.

Yhdistys 1973

Jos oli Joensuun kaupunki nuorekas väestöltään niin nuorekas oli silloin perustettu yhdistyskin. Perustajajäsenet olivat korkeintaan 65 täyttäneitä juuri eläkeiän saavuttaneita. Nykyisen yhdistyksemme jäsenten keski-ikä on 76 vuotta ja hallituksen jäsenten keski-ikä 71 vuotta!

Yhdistyksen jäseneksi pääsi maksamalla 3 markan jäsenmaksun eli nykyrahassa 3,90 euroa. Ja jo ensimmäisenä vuonna jäseniä oli yli 200. Perustettu yhdistys oli alusta alkaen varsin aktiivinen toimissaan. Heti ensimmäisenä toimintavuotena 1973 järjestettiin kotimaan kiertomatka, joka ulottui aina Ahvenanmaalle asti.

Matkojen järjestäminen onkin ollut yhdistyksen toiminnassa sen alusta lähtien. Se on ollut erinomainen jäsenten henkisen vireyden ylläpitäjä ja ryhmämatkoina ne ovat olleet edulliset osanottajille sekä hyvin järjestettynä sillä toiminnalla on voitu hieman parantaa myös yhdistyksen taloutta.

Jäsenmaksut, tapahtumatulot, matkojen järjestäminen ja kaupungin avustus olivat alkuvuosien talouden merkittävimmät tulolähteet. Yhdistyksen toiminta-alue oli silloisen Joensuun alue eli varsin suppea alue maantieteellisesti. Joensuun kaupunki avusti alkuvuosina varsin hyvin Eläkeliiton yhdistyksen toimintaa – niin kuin muittenkin eläkeläisjärjestöjen toimintaa, sillä avustus oli koko 1970-luvun lähes kaksi kertaa suurempi kuin silloisen yhdistyksemme jäsenmaksutulo!

Joensuu 2023

Joensuussa asuu nykyisin noin 77000 asukasta eli kasvua on ollut yli 40 %. Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä on jo noin 23 % ja keskeisellä toimialueellamme ns. kanta-Joensuun alueella asuu yli 11000 eläkeikäistä.

Eläkeikäisten osuus on suurin piirtein sama kuin koko Suomessa – samoin kuin oli myös 1973. Osuus on kuitenkin lähes kolminkertaistunut näinä 50 vuotena.

Yhdistys 2023

Eläkeliiton Joensuun yhdistyksen toiminta on vuosien aikana ollut normaalin yhdistystoiminnan tapaan aaltoliikkeen tapaista. On ollut niin ylä- kuin alamäkiäkin. Historioitsija Matti Klinge on eräässä haastattelussaan todennut, että: ”kaikki jatkuu alati muuttuvaisena ja sellaisenaan toistumatta”. Yhdistyksemme aktiivit ovat vuosien saatossa sen oivaltaneet ja suunnanneet katseensa jatkuvasti ja päättäväisesti eteenpäin. Toimintaa on muutettu kulloisenkin tarpeen mukaiseksi.

Aiempia vastuunkantajia meidän on kiittäminen yhdistyksen vahvasta ja vaikuttavasta toiminnasta ja taloudesta. Tänä vuonna yhdistyksemme on selkeästi suurin kaupungissa toimivista eläkeläisjärjestöistä – mitattiinpa sitä jäsenmäärällä, toiminnalla tai taloudella. Tämä on velvoittanut meitä olemaan aktiivinen toimija eläkeläisjärjestöjen yhteistyössä.

Jäseniä meillä on yli 800, toimivia kerhoja 16 kappaletta, jotka kokoontuivat viime vuonna lähes 400 kertaa ja osallistumisia kerhoihin oli yli 4000. Kerhoissa, iloisissa iltapäivissämme, matkoissa ja muissa tapahtumissa osallistumisia oli yhteensä yli 6000. Ennen koronaa osanottokertoja oli jo yli 8000, mutta koronan rajoitukset haittasivat toimintaa vielä viime vuonnakin ja vähensivät näin osallistumiskertoja.

Olemme kuitenkin varsin hyvin selvinneet koronan toimintaamme aiheuttamasta lievistä laskukaudesta. Samalla olemme voineet uudistaa monia toimintojamme aikaa seuraavaksi. Tiedotuksemme tapahtuu valtaosin sähköpostitse ja erinomaisen ajantasaisen kotisivumme kautta.

Varainhankinnan peruspilareina ovat edelleen – alkuvuosien tapaan - jäsenmaksut, arpajaiset, myyjäiset, retket ja tanssit. Vaikka kaupungin rahallinen tuki yhdistyksellemme on ollut nykyisin varsin pieni, niin merkittävien tukija kaupunki on edelleen. Joensuun kaupungin eläkeläisjärjestöille myöntämä kerhotalon vuokravapaus päivääkaan tapahtuvien toimintojen osalta on yhdistyksellemme ollut huomattava tuki. Viikoittain käytössämme on tämän talon tilat liki 20 tunnin ajan, mikä on toiminnallemme ollut ensiarvoisen tärkeää.

Tulevaisuus

Joensuun kaupungin osallisuusohjelman 2021-2025 päätavoitteena on olla osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Sen yhtenä kärkenä on järjestöjen toimintaedellytysten ja vaikuttamismahdollisuuksien edistäminen. Toimenpiteinä todetaan mm. kumppanuussopimuksiin perustuva yhteistyö ja osallistuminen järjestöjen vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen.

Eläkeläisväestön osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen eläkeläisjärjestöt ovat oivia toimijoita. Niissä jäsenistön on helppo sitoutua yhdistykseen siellä tapahtuvan kiinnostavan toiminnan kautta ja siten myös tuntee osallisuutta muuhun yhteiskuntaan.

Toimintaedellytyksiä edistetään mahdollistamalla järjestöille riittävästi toimintatiloja kaupungin toimesta. Lisäksi kaupungin tulisi suunnata tukea järjestöjen ohjaajien saannin varmistamiseen. Koulutuskaupunkina Joensuulla on erinomainen mahdollisuus tukea eläkeläisyhdistysten erilaisten kerhojen ohjaajatoimintaa. Olipa kyse eläkeläisten henkisen tai fyysisen terveyden ylläpitoa varmistavasta kerhotoiminnasta.

Tämän vuoden alusta syntyneelle hyvinvointialueelle on siirtynyt kansalaisten sosiaali- ja terveystalot. Kaupungin toiminnaksi on jäänyt edelleen terveyden edistäminen. Tässä toiminnassa eläkeläisten osalta eläkeläisjärjestöt ovat oiva apukeino.

Yhdistyksissä on helppo tavoittaa suuri joukko eläkeläisiä, joten yhdistysten toimintaa varmistamalla ikäihmisten terveyden edistäminen toimii kaupungin kannalta edullisesti. Yhdistysten merkitys eläkeläisten terveyden edistämässä ja eläkeläisten yksinäisyyden poistamisessa on keskeinen.

Suuret ikäluokat ovat siirtyneet nyt eläkkeelle, mikä on kasvattanut yhdistyksemme jäsenmäärää erityisesti tällä vuosikymmenellä. Tulevaisuudessa yhdistyksen on toiminnallaan tehtävä itsensä kiinnostavaksi, jotta uusia toimivia jäseniä olisi edelleen tulossa. Siksi olemme tänä keväänä toteuttamassa laajaa jäsenkyselyä, jonka perusteella voimme paremmin suunnitella tulevia toimintojamme.

Nykyinen toimintamme on mielestäni hyvä pohja tulevaisuuden toiminnan tarkasteluun. Antaahan toimintamme jo nyt paljon näkemistä, paljon tekemistä ja mukana on mukavia ihmisiä, joiden seurassa olemisesta nauttii. Siitä lähtökohdasta on hyvä ponnistaa eteenpäin.

Näkemistä, tekemistä ja yhdessäoloa mukavien ihmisten kanssa on hyvä tavoite tulevaisuudessakin Eläkeliiton Joensuun yhdistyksen toiminnalle.

Tänään on aika juhlia mennyttä 50 toiminnan vuotta. Nauttikaamme kakkukahvien jälkeen juhlan ohjelmallisesta annista, josta jokainen saa virkistystä ja voimia arkiseen elämäänsä.

Uskon, että viiden vuosikymmenen kuluttua silloiset eläkeläiset voivat juhlia vieläkin vahvemman Eläkeliiton Joensuun yhdistyksen 100-vuotista taivalta.

Olkaa lämpimästi tervetulleet! Samalla toivotan kaikille hyvää kansainvälistä naisten päivää.

Pertti Ahtiainen, 08.03.2023